

**ONTWERP VAN DECREET tot instemming met het samenwerkingsakkoord van (...) tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 2 september 2013 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap**

**Samenvatting**

Dit decreet regelt de instemming met het samenwerkingsakkoord van (...) tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 2 september 2013 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende het opnemen van luchtvaartactiviteiten in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap overeenkomstig Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap.

Voornoemd samenwerkingsakkoord wijzigt het bestaande samenwerkingsakkoord van 2 september 2013, gewijzigd door het samenwerkingsakkoord van 16 oktober 2015 en het samenwerkingsakkoord van 15 december 2020. (hierna 'samenwerkingsakkoord luchtvaart' genoemd), teneinde dit in lijn te brengen met de Europese regelgeving, met name richtlijn 2023/959/EG van 10 mei 2023 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en Besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en richtlijn 2023/958/EG van 10 mei 2023 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG wat betreft de bijdrage van de luchtvaart aan de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor de hele economie en de passende toepassing van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel, die wijzigingen aanbrengen in richtlijn 2003/87/EG (hierna 'ETS-Richtlijn' genoemd).

De wijzigingen in de Europese regelgeving hebben voornamelijk betrekking op het verderzetten van de huidige beperking van het toepassingsgebied van het Europese emissiehandelssysteem (EU ETS) voor de luchtvaart tot 2026, de aanpassing van de kosteloze toewijzing van emissierechten aan vliegtuigexploitanten en de tenuitvoerlegging van de regeling voor koolstofcompensatie en -reductie voor de internationale luchtvaart, beter bekend onder de Engelse afkorting 'CORSA' (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation).

Naast de noodzakelijke aanpassingen ten gevolge van de aangepaste Europese regelgeving, wordt het samenwerkingsakkoord ook vereenvoudigd.

De voornaamste doelstelling van de vereenvoudiging is om tot een robuust samenwerkingsakkoord te komen zodat het in de toekomst niet telkens moet worden aangepast wanneer het toepassingsgebied of de verplichtingen voor vliegtuigexploitanten wijzigen in de Europese regelgeving. Daarnaast is het huidige samenwerkingsakkoord luchtvaart zeer gedetailleerd. Sommige bepalingen zijn overbodig (reeds bevat door het samenwerkingsakkoord register van 20 januari 2017 of bevatten verplichtingen voor vliegtuigexploitanten, die beter kunnen opgenomen worden in regionale regelgeving omdat zij geen betrekking hebben op de bevoegdheidsverdeling); of worden overbodig omdat zij niet langer van toepassing zijn voor de volgende jaren (alles inzake ton-kilometerdata, aanvraag kosteloze toewijzing, bijzondere reserve). Voorliggende wijziging aan het samenwerkingsakkoord beperkt de inhoud tot bepalingen die de bevoegdheidsverdeling tussen de betrokken entiteiten regelen. De bepalingen inzake bevoegdheidsaspecten blijven onveranderd in de vereenvoudigde tekst.

## **MEMORIE VAN TOELICHTING**

### **I. ALGEMENE TOELICHTING**

#### **A. Situering**

Voorliggend ontwerp van decreet heeft betrekking op het beleidsveld klimaat en het inhoudelijk Structuurelement (ISE) 1. KLIMAAT en kadert binnen volgende doelstellingen van de beleidsnota 2019-2024 Klimaat:

- strategische doelstelling 1 "Vlaanderen op weg naar klimaatneutraliteit";
- operationele doelstelling 1 "We werken constructief mee aan de verdere uitbouw van het Europese en internationale klimaatbeleid".

Het voorliggend ontwerp van decreet geeft uitvoering aan de beslissing van het Overlegcomité van 22 november 2023, waarbij het voorstel van samenwerkingsakkoord wordt goedgekeurd en waarbij de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gelast worden het voorstel van samenwerkingsakkoord, – na ondertekening door alle gemachtigde ministers – ter advies voor te leggen aan de Raad van State met het oog op een spoedige afhandeling van de parlementaire goedkeuringsprocedure.

Het ontwerp van decreet geeft tevens uitvoering aan de Europese regelgeving, met name richtlijn 2023/959/EG van 10 mei 2023 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG tot vaststelling van een systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Unie en besluit (EU) 2015/1814 betreffende de instelling en de werking van een marktstabiliteitsreserve voor de EU-regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten en richtlijn 2023/958/EG van 10 mei 2023 tot wijziging van richtlijn 2003/87/EG wat betreft de bijdrage van de luchtvaart aan de emissiereductiedoelstelling van de Unie voor de hele economie en de passende toepassing van een wereldwijde marktgebaseerde maatregel. Beide richtlijnen zijn op 16 mei 2023 gepubliceerd in het Publicatieblad van de Europese Unie.

## B. Inhoud

### Probleemstelling en omgevingsanalyse

Richtlijn 2023/959/EG en richtlijn 2023/958/EG, die wijzigingen aanbrengen in richtlijn 2003/87/EG ("ETS-Richtlijn"), hebben tot gevolg dat het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013, gewijzigd door het samenwerkingsakkoord van 16 oktober 2015 en het samenwerkingsakkoord van 15 december 2020, dient gewijzigd te worden.

<b>Gewijzigd/nieuw artikel in de ETS-richtlijn (n.a.v. herziening v/d ETS-richtlijn)</b>	<b>Korte beschrijving van de wijziging</b>	<b>Aanpassing samenwerkingsakkoord luchtvaart</b>
Artikel 3quater, lid §6	Compensatie voor het gebruik van duurzame vliegtuigbrandstoffen door bijkomende kosteloze toewijzing door lidstaten - eerste aanvragen in 2025 met betrekking tot gebruikte duurzame vliegtuigbrandstoffen in 2024	invoeegen nieuw artikel 6/1
Artikel 3quater, lid 8	Aanpassing toepassingsgebied tot 2030 inzake uitsluiting vluchten van/naar perifere regio's. Van 2013 tot 2023 waren alle vluchten van/naar perifere regio's uitgesloten. De nieuwe bepaling tot 2030 sluit enkel vluchten uit tussen een perifere regio en een ander gebied van dezelfde lidstaat.	In principe artikel 20/1 maar artikel wordt opgeheven in kader van vereenvoudiging
Artikel 3quinquies, lid 1	Kosteloze toewijzing en verlening tegen 30 juni van elk jaar (geldt voor jaren 2024-2025)	invoeegen nieuw artikel 6/1
Schrappen van artikel 3sexies	Schrappen van bepalingen inzake aanvraag kosteloze toewijzing op basis van tonkilometerdata	opheffen van artikel 7
Schrappen van artikel 3septies	Schrappen van bepalingen inzake aanvraag kosteloze toewijzing uit bijzondere reserve op basis van tonkilometerdata	opheffen van artikel 8, 9 en 10
Artikel 3octies	Schrappen van bepalingen inzake monitoringplan tonkilometerdata	opheffen van de bepalingen inzake tonkilometerdata in artikel 6
Artikel 11bis	<p>Schrappen van alle bepalingen inzake CER's en ERU's (= internationale emissiekredieten) die golden voor vorige periodes</p> <p>Invoeegen bepalingen inzake kredieten die mogen gebruikt worden door vliegtuigexploitanten om te voldoen aan hun CORSIA (Carbon Offsetting and Reduction Scheme for International Aviation) offset verplichtingen</p>	<p>opheffen bepalingen CER's en ERU's: schrappen artikel 17, §2</p> <p>Nieuwe bepalingen CORSIA offsets: niets (in kader van vereenvoudiging worden dergelijke zaken die los staan van bevoegdheidsaspecten niet opgenomen in het samenwerkingsakkoord)</p>

Artikel 12, lid 2bis en 3	lid 2bis: schrappen deadline inlevering 30 april Lid 3: nieuwe inleverdeadline 30 september vanaf 2024	In principe aanpassen van artikel 17 §1, maar dit artikel wordt in kader van vereenvoudiging geschrapt
Artikel 12, lid 6	CORSIA: berekening offset verplichtingen en notificatie aan vliegtuigexploitanten	geen (is reeds gevat door artikel 20/4)
Artikel 12, lid 9	CORSIA: annulering/offsetverplichtingen voor vliegtuigexploitanten	Geen (betreft verplichting voor vliegtuigexploitanten, bevat geen bevoegdheidsaspecten)
Artikel 14, lid 5	Monitoring en rapportage van niet-CO <sub>2</sub> effecten vanaf 2025	Geen (betreft verplichtingen voor vliegtuigexploitanten en Europese Commissie, bevat geen bevoegdheidsaspecten)
Artikel 14, lid 6	Publicatie emissiecijfers per vliegtuigexploitant: procedure dat vliegtuigexploitant uitzondering kan vragen aan lidstaat	artikel 6, §4
Artikel 16, lid 3	Sancties: Inleverdeadline verandert naar 30 september vanaf 2024	in principe aanpassing artikel 20, §1, maar dit artikel wordt in kader van vereenvoudiging geschrapt
Artikel 18bis	Verandering administrerende lidstaat in specifiek geval	aanpassen definitie "periode" in artikel 2
Artikel 25bis, lid 4, 5 en 6	Vrijstelling van EU ETS voor vluchten: <ul style="list-style-type: none"> <li>- Van/naar CORSIA staten tot 2026 (niet intra-EER-Zwitserland-Verenigd Koninkrijk);</li> <li>- Van/naar niet-CORSIA staten tot 2026 (niet intra-EER-Zwitserland-Verenigd Koninkrijk);</li> <li>- Van/naar de minst ontwikkelende landen en kleine eilandstaten in ontwikkeling.</li> </ul>	In principe artikel 20/1, maar artikel wordt opgeheven in kader van vereenvoudiging
Artikel 28bis	Verderzetting beperking EU ETS toepassingsgebied tot intra EER-vluchten tot 2026	In principe artikel 20/1, maar artikel wordt opgeheven in kader van vereenvoudiging
Annex I	Opname toepassingsgebied CORSIA scope + aanpassing voor vluchten betreffende openbare dienstverplichtingen (Public Service Obligations, PSO)	Geen (toepassingsgebied wordt niet opgenomen in samenwerkingsakkoord, er wordt verwezen naar de richtlijn)

Naast de noodzakelijke aanpassingen ten gevolge van de aangepaste Europese regelgeving in het kader van "Fit for 55", wordt het samenwerkingsakkoord vereenvoudigd.

De voornaamste doelstelling van de vereenvoudiging is om tot een robuust samenwerkingsakkoord te komen zodat het in de toekomst niet telkens moet aangepast worden wanneer het toepassingsgebied of de verplichtingen (inhoud,

timing, ...) voor vliegtuigexploitanten wijzigen in de Europese regelgeving. Zo moest het samenwerkingsakkoord van 2 september 2013 reeds tweemaal worden aangepast (door het samenwerkingsakkoord van 16 oktober 2015 en het samenwerkingsakkoord van 15 december 2020) ten gevolge van een wijziging van het toepassingsgebied in de Europese regelgeving. De beperking tot intra-EER vluchten geldt in de nieuwe Europese regelgeving opnieuw maar voor 3 jaar tot 2026. Daarna zal de ETS-richtlijn opnieuw aangepast worden, en drie jaar later mogelijks opnieuw (waarschijnlijk in artikel 25bis en 28bis). Dus zonder vereenvoudiging van het samenwerkingsakkoord luchtvaart staan we in toekomst elke paar jaar voor een nieuwe tijdrovende wijzigingsprocedure van het samenwerkingsakkoord. Om dit te vermijden zijn aanpassingen of schrappingen in artikel 17 en artikel 20 van het samenwerkingsakkoord nodig, waarin de inleververplichtingen en sancties worden gekoppeld aan het toepassingsgebied van de EU ETS (via de definitie "emissies").

Daarnaast is het huidige samenwerkingsakkoord luchtvaart zeer gedetailleerd. Sommige bepalingen zijn overbodig (reeds bevat door het samenwerkingsakkoord register van 20 januari 2017 of bevatten verplichtingen voor vliegtuigexploitanten, die beter kunnen opgenomen worden in regionale regelgeving omdat zij geen betrekking hebben op de bevoegdheidsverdeling); of worden overbodig omdat zij niet langer van toepassing zijn voor de volgende jaren (alles inzake tonkilometerdata, aanvraag kosteloze toewijzing, bijzondere reserve). Voorliggende wijziging aan het samenwerkingsakkoord beperkt de inhoud tot bepalingen die de bevoegdheidsverdeling tussen de betrokken entiteiten regelen. De bepalingen inzake bevoegdheidsaspecten blijven onveranderd in de vereenvoudigde tekst.

## **Beleidsmaatregelen en doelstelling**

Voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord brengt het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013, gewijzigd door het samenwerkingsakkoord van 16 oktober 2015 en het samenwerkingsakkoord van 15 december 2020, volledig in overeenstemming met richtlijn 2023/959/EG en richtlijn 2023/958/EG, die wijzigingen aanbrengen in richtlijn 2003/87/EG ("ETS-Richtlijn").

Daarnaast vereenvoudigt het ontwerp van samenwerkingsakkoord de tekst van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013, gewijzigd door het samenwerkingsakkoord van 16 oktober 2015 en het samenwerkingsakkoord van 15 december 2020, teneinde tot een robuust samenwerkingsakkoord te komen dat in de toekomst niet telkens moet worden aangepast wanneer het toepassingsgebied of de verplichtingen voor vliegtuigexploitanten wijzigen in de Europese regelgeving.

Hieronder volgt een artikelsgewijze bespreking van voorliggend voorstel voor samenwerkingsakkoord.

**Artikel 1** wijzigt het opschrift van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013. Het nieuwe opschrift verwijst naar richtlijn 2003/87/EG (de ETS-richtlijn), zodat alle wijzigingen aan deze richtlijn relevant voor de luchtvaartsector gevat zijn, en niet enkel de wijzigingen van richtlijn 2008/101/EG.

**Artikel 2** specificeert in 1° dat dit samenwerkingsakkoord de intra-Belgische EU ETS taken beoogt te organiseren enkel voor wat de luchtvaartsector betreft. In 2° worden de specifieke verwijzingen naar verordening 421/2014/EG, 2017/2392/EG en CORSIA geschrapt, aangezien deze reeds gevat worden door de verwijzing naar de ETS-Richtlijn in 1°.

**Artikel 3** heft de definities van "veiling", "bijzondere reserve", "toezichtsjaar", "emissiereductie-eenheid of ERU", "gecertificeerde emissiereductie of CER", "verordening nr. 421/2014", "koninklijk besluit van 21 juli 2017" en "verordening (EU) 2017/2392" én de laatste zinsnede van de definitie van "kosteloze toewijzing" op omdat deze – ten gevolge van andere wijzigingen in de tekst – niet langer relevant zijn. Artikel 3 actualiseert tevens de definities van "registerverordening" en "register" (in functie van aanpassingen in de Europese regelgeving) en "periode" (overeenkomstig de "Fit for 55 wijzigingen" aan artikel 13 en 18bis van de ETS-Richtlijn) én vervangt de definitie van "verordening (EU) 525/2013" door de definitie van de actueel geldende verordening terzake "verordening (EU) 2018/1999".

**Artikel 4** heft artikel 5 van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013 op. De bepalingen in dit artikel, die relevant zijn voor een samenwerkingsakkoord, worden reeds gevat door artikel 4 van het samenwerkingsakkoord register van 20 januari 2017 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de organisatie en het administratief beheer van het nationaal register voor broeikasgassen van België overeenkomstig Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad en verordening (EU) 525/2013 van het Europees Parlement en de Raad, alsmede bepaalde elementen van de veiling overeenkomstig verordening (EU) 1031/2010 van de Commissie.

**Artikel 5** wijzigt het opschrift van hoofdstuk V naar "Tenuitvoerlegging van de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Europese Unie". Dit hoofdstuk bevat alle bepalingen met betrekking tot het EU ETS, onderverdeeld in twee afdelingen: Afdeling 1 Emissie monitoringplan en emissieverslag, Afdeling 2 Kosteloze toewijzing van emissierechten.

**Artikel 6** voegt een "Afdeling 1. Emissie monitoringplan en emissieverslag" in.

**Artikel 7** brengt enkele wijzigingen aan in de procedure voor het indienen en goedkeuren van emissie monitoringplannen en emissieverslagen (artikel 6 van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013):

- 1°, in paragraaf 1:
  - o De deadline voor het indienen van een monitoringplan door vliegtuigexploitanten bij hun bevoegde autoriteit, nl. "vier maanden voor elk toezichtsjaar" wordt geschrapt wegens enkel relevant voor het "start" monitoringplan bij de start van het EU ETS luchtvaart in 2010 en in de praktijk niet werkbaar voor de jaarlijkse actualisaties van de monitoringplannen. De indieningsdeadlines voor deze jaarlijks actualisaties worden in de praktijk vastgelegd door de bevoegde autoriteiten.
  - o De procedure wordt uitgebreid naar "emissieverslagen" (verplaatsing vanuit artikel 14 omwille van eenvoud).
  - o De bepaling inzake tonkilometergegevens wordt geschrapt, wegens niet langer relevant. (artikel 3sexies van de ETS-richtlijn wordt geschrapt ten gevolge van de "Fit for 55" aanpassingen)
- 2°, in paragraaf 2 wordt de bepaling inzake goedkeuring van emissie monitoringplannen uitgebreid naar "emissieverslagen", wordt de bepaling inzake tonkilometergegevens geschrapt wegens niet langer relevant en wordt geschrapt dat de goedgekeurde monitoringplannen aan de Nationale Klimaatcommissie moeten worden bezorgd (hetgeen geen

meerwaarde heeft voor de jaarlijkse actualisaties van de monitoringplannen).

- 3°, er wordt een paragraaf 3 (dit is geen nieuwe bepaling, maar betreft een verplaatsing vanuit artikel 15) en een nieuwe paragraaf 4 (naar aanleiding van het nieuwe artikel 14, lid 6 van de ETS-richtlijn dat werd ingevoegd door de "Fit for 55" aanpassingen) ingevoegd. Deze paragraaf 4 specificeert dat het de bevoegde autoriteiten zijn die instaan voor de behandeling van het verzoek van een vliegtuigexploitant om bepaalde data niet te laten publiceren door de Europese Commissie.

**Artikel 8** voegt een "Afdeling 2. Kosteloze toewijzing van emissierechten" in, in hoofdstuk V.

**Artikel 9** voegt een artikel 6/1 in dat bepaalt dat de bevoegde autoriteiten instaan voor de kosteloze toewijzing van emissierechten. Details over procedure en voorwaarden kunnen opgenomen worden in de gewestelijke regelgeving. De enige bepalingen die nog relevant zijn met betrekking tot kosteloze toewijzing zijn de nieuwe "Fit for 55" bepalingen ingevoegd in artikel 3quater, lid 6 en artikel 3quinquies, lid 1bis van de ETS-richtlijn. Voor wat betreft de kosteloze toewijzing van artikel 3quinquies, lid 1bis van de ETS-richtlijn is er geen aanvraagprocedure. De berekening verloopt automatisch door de Commissie op basis van de geverifieerde 2023 emissies. Voor wat betreft de kosteloze toewijzing van artikel 3quater, lid 6 van de richtlijn is de aanvraagprocedure nog niet vastgelegd. Dit zal gebeuren door een gedelegeerde handeling van de Commissie.

**Artikel 10** heft hoofdstuk VI (artikelen 7 tot 11) van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013 op. Dit zijn alle bepalingen inzake kosteloze toewijzing van emissierechten die niet langer relevant zijn, ten gevolge van het schrappen van dezelfde bepalingen in artikel 3sexies en 3septies van de ETS-richtlijn in het kader van Fit for 55.

**Artikel 11** heft artikel 12 op, aangezien de registerhouder reeds als veiler wordt aangeduid in artikel 10 van het samenwerkingsakkoord register van 20 januari 2017.

**Artikel 12** heft hoofdstuk VIII "Aangifte en verificatie van emissies" (artikelen 14 en 15) van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013 op.

- Artikel 14, §1 (procedure indiening emissieverslag) werd geïntegreerd in artikel 6, §1. Het vastleggen van de deadline voor het indienen van het jaarlijks emissieverslag wordt overgelaten aan de bevoegde autoriteiten. Paragraaf 2 wordt geschrapt omdat dit een eerder overbodige controle door de Nationale Klimaatcommissie betrof en een nutteloze kennisgeving aan de registeradministrateur nadat de emissiecijfers al zijn doorgegeven aan en ingevoerd in het register (conform artikel 19 samenwerkingsakkoord register). Paragraaf 3 wordt geschrapt wegens overbodig. Dit wordt reeds geregeld door het koninklijk besluit van 21 juli 2017.
- Artikel 15: deze bepaling werd verplaatst naar artikel 5.

**Artikel 13** heft hoofdstuk IX "Geldigheid, inlevering en annulering van emissierechten (artikelen 16 en 19) van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013 op.

- De bepalingen van artikel 16 zijn vastgelegd in de ETS-richtlijn en behoeven geen omzetting.

- Artikel 17, §1 betreft de inleververplichting voor vliegtuigexploitanten en koppelt deze aan het toepassingsgebied van het EU ETS (via de definitie "emissies"). De definitie "emissies" is gelinkt aan het toepassingsgebied van het EU ETS (alle vluchten die vertrekken of landen in de EER) en blijft van toepassing ten gevolge van artikel 3 van het samenwerkingsakkoord luchtvaart. Het is deze bepaling (samen met artikel 20) die ervoor zorgde dat het samenwerkingsakkoord luchtvaart telkens moest aangepast worden wanneer er een tijdelijke afwijking op het toepassingsgebied werd ingevoerd door een aanpassing van de Europese regelgeving. Het schrappen van deze paragraaf voorkomt dat het samenwerkingsakkoord in de toekomst opnieuw elke drie jaar moet worden aangepast. Bovendien heeft deze bepaling niets te maken met de bevoegdheidsverdeling en kan dus probleemloos geschrapt worden uit het samenwerkingsakkoord. De inleververplichting wordt vastgelegd in de wetgeving van de bevoegde autoriteiten.
- Bepaling van artikel 17, §2, wordt in artikel 11bis ETS-richtlijn geschrapt ten gevolge van de "Fit for 55" aanpassingen.
- Artikel 18 is overbodig. Dit wordt reeds geregeld door het koninklijk besluit van 21 juli 2017.
- Artikel 19 wordt verplaatst naar art 20/1 (hoofdstuk sancties).

**Artikel 14** brengt enkele wijzigingen aan in artikel 20 van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013.

- 1° de oorspronkelijke paragraaf 1 wordt geschrapt. Deze paragraaf koppelt de sancties voor het onvoldoende inleveren van emissierechten aan het toepassingsgebied van het EU ETS (via de definitie "emissies"). Het is deze bepaling (samen met artikel 17) die ervoor zorgde dat het samenwerkingsakkoord telkens moest aangepast worden wanneer er een tijdelijke afwijking op het toepassingsgebied werd ingevoerd door een aanpassing van de Europese regelgeving. Het schrappen van deze paragraaf voorkomt dat het samenwerkingsakkoord in de toekomst opnieuw elke drie jaar moet worden aangepast. Er wordt een nieuwe paragraaf 1 ingevoegd. Dit is geen nieuwe bepaling maar betreft een verplaatsing vanuit artikel 19 uit het hoofdstuk IX "Geldigheid, inlevering en annulering van emissierechten", dat integraal geschrapt wordt.
- 2° paragraaf 2 wordt aangevuld met de bepaling dat het de bevoegde autoriteiten zijn die instaan voor het opleggen van de boete voor het onvoldoende inleveren van emissierechten en verwijst hierbij naar de richtlijn, zodat tijdelijke afwijkingen aan het ETS toepassingsgebied automatisch worden in rekening gebracht.
- 3° paragraaf 3 wordt opgeheven omdat deze opnieuw linkt naar het toepassingsgebied van de EU ETS (via de definitie "emissies"). Deze is bovendien overbodig aangezien de bepaling niets te maken heeft met de bevoegdheidsverdeling.
- 4° De bepaling in paragraaf 4 wordt gelinkt aan de EU ETS-richtlijn in plaats van aan de vereisten van het samenwerkingsakkoord luchtvaart, aangezien de specifieke inleververplichtingen voor vliegtuigexploitanten verwijderd worden uit artikel 17 van het samenwerkingsakkoord teneinde dit meer robuust te maken ten aanzien van toekomstige wijzigingen aan de richtlijn

**Artikel 15** heft hoofdstuk X/1 (afwijkingen die gelden vooruitlopend op de tenuitvoerlegging van CORSIA), die het artikel 20/1 bevat, op. Toevoeging van dit hoofdstuk (door het samenwerkingsakkoord van 15 december 2020) was enkel nodig als correctie op de gedetailleerde verplichtingen voor vliegtuigexploitanten en de expliciete link van de inleververplichtingen aan het toepassingsgebied van het EU ETS. Na schrappen van deze bepalingen en beperking van de inhoud van



het samenwerkingsakkoord tot bevoegdheidsaspecten is dit hoofdstuk overbodig en mag geschrapt worden.

### **Impactanalyse**

Voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord voorziet in de uitvoering van Europese regelgeving in België. De wijzigingen in de uitvoering van het EU ETS en de uitvoering van CORSIA hebben een impact op de verplichtingen die gelden voor vliegtuigexploitanten, die in het kader van het EU ETS en CORSIA België als administrerende lidstaat hebben. Doordat het de uitvoering van Europese regelgeving betreft, is een gelijk speelveld gegarandeerd. Doordat CORSIA voor wat betreft intra-EER vluchten geïmplementeerd wordt middels het EU ETS, en ook voor de uitvoering van CORSIA voor niet intra-EER vluchten zoveel mogelijk de bestaande procedures en systemen die gelden voor het EU ETS luchtvaart gevolgd worden, wordt ook administratieve eenvoud gegarandeerd, zowel voor luchtvaartmaatschappijen als voor de Belgische entiteiten belast met de uitvoering van CORSIA.

De instemming met voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord heeft geen impact op de grondrechten en op het gelijkheidsbeginsel, geen budgettaire impact en geen bestuurlijke impact op de lokale en provinciale besturen en op Brussel.

### **Implementatie**

De uitvoering van voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord zal in het Vlaamse Gewest gebeuren door de bevoegde autoriteit, die in artikel 8.1.2, 1°, van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid werd aangeduid voor de uitvoering van het samenwerkingsakkoord luchtvaart van 2 september 2013, gewijzigd door het samenwerkingsakkoord van 16 oktober 2015, zijnde het Vlaams Energie en Klimaatagentschap.

Voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord is afgesloten voor onbepaalde duur. Het treedt in werking wanneer de laatste partij de instemmingsakte heeft gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

### **C. Totstandkomingsprocedure**

Voorliggend ontwerp van samenwerkingsakkoord werd door de Nationale Klimaatcommissie door middel van een schriftelijke procedure goedgekeurd op 12 oktober 2023.

Het Overlegcomité keurde het ontwerp van samenwerkingsakkoord goed op 22 november 2023.

### **D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest**

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

## **II. Toelichting bij de artikelen van het decreet**

### **Artikel 1**

Dit artikel behoeft geen commentaar.

**Artikel 2**

Dit artikel regelt de instemming met samenwerkingsakkoord.

De minister-president van de Vlaamse Regering

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS